

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 15, Praha 2

PSČ 120 00

Č.j.: ČOI 28324/17/O100/2700/17/Ber/Št

Dne: 25. 4. 2017

Sp. Zn. ČOI 43606/16/2700

COI0X00VIYHT

ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

společnosti **oil TEAM a. s.**, se sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, IČ: 47673478, právně zastoupené Mgr. Davidem Purmenským, advokátem, se sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava, podaném proti rozhodnutí ředitele inspektorátu České obchodní inspekce Královéhradeckého a Pardubického ze dne 19. 1. 2017, č. j.: ČOI 6943/17/2700, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **150.000,- Kč** (slovy: jedno sto padesát tisíc korun českých) pro porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen: „zákon o pohonných hmotách“), čímž naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, a kterým jí bylo dále uloženo podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ustanovení § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

Podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se odvolání zamítá a napadené rozhodnutí potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 1101852717, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1101852717, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím správním orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a nebyly shledány důvody pro jeho zrušení či změnu.

Napadeným rozhodnutím je jmenovaná společnost viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a tím naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, čehož se dopustila tím, že dne 20. 4. 2016 v čerpací stanici pohonných hmot oil TEAM na adrese Lezník 21, Polička, prodávala motorovou naftu, která nesplnila požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, neboť tato prodávaná motorová nafta při laboratorním rozboru nevyhověla požadavku normy ČSN EN 590 (2014) v parametru bod vzplanutí (zjištěno 44,5 °C, což nedosahuje stanoveného minima 53 °C).

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla společnosti uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala společnost včasné odvolání, ve kterém uvádí, že nijak nepolemizuje se zjištěními správního orgánu ohledně porušení zákona o pohonných hmotách, když s těmito plně souhlasí a odvolání podává z důvodu výše sankce.

Společnost se plně ztotožňuje se všemi polehčujícími okolnostmi, které již dříve uvedla a ke kterým správní orgán prvního stupně přihlížel, nicméně se společnost domnívá, že mohla být uložena nižší sankce.

Společnost dále souhlasí se svojí objektivní odpovědností za kvalitu prodávaných pohonných hmot, se zjištěním, že se nejednalo o výrazné nedodržení zákonného parametru, s názorem, že mnohem nižší bod vzplanutí by byl schopen snížit požární bezpečnost, se zjištěním nedbalostního jednání i se zjištěním nahodilého pochybení v posuzovaném případě.

Společnost pouze nesouhlasí s výší uložené pokuty s odkazem na judikaturu, kdy správní orgán cituje zejména rozhodnutí MS Praha 10 Ca 250/2003, avšak tento judikát se zabýval jinou oblastí, a to oblastí regulace kapitálového trhu, přičemž KCP jako žalovaná k pokutě 200.000,- Kč uvádí, že se jedná o jedno z nejzávažnějších porušení právní povinnosti v oblasti regulace kapitálového trhu. Pokud jde o posuzovaný případ, vzhledem k zjištěné míře nedodržení pouze jediné kontrolované hodnoty oproti normě, která nemohla snížit požární bezpečnost, zjištěným ostatním správným parametrům u motorové nafty a všem správným parametrům u kontrolovaného automobilového benzínu, zjištěnému nedbalostnímu zavinění a nahodilému pochybení společnosti, se společnost domnívá, že se v daném případě nejednalo o jeden z nejzávažnějších deliktů v dané oblasti a nedošlo k zásadnímu ohrožení práv spotřebitelů. Nejednalo se o motorovou naftu dovezenou z pochybných zdrojů či jakkoliv záměrně mísenou, kdy by zjištěná hodnota nižšího bodu vzplanutí byla mnohem nižší než norma a došlo by ke snížení požární bezpečnosti. Společnost opětovně prohlašuje, že veškeré pohonné hmoty nakupuje pouze ve státních skladech ČEPRO, což je schopna doložit.

Závěrem společnost uvádí, že není velkým hráčem na trhu s pohonnými hmotami, dokonce si dovoluje zařadit se do kategorie malých provozovatelů čerpacích stanic pohonných hmot. Společnost ani nemůže obchodovat s pohonnými hmotami jako distributor, neboť nemá dostatečné zdroje na kauci a musí prodávat pohonné hmoty pouze na svých čerpacích stanicích. Uložená pokuta je tak citelným a svým způsobem i likvidačním zásahem do podnikání společnosti. Společnost tak žádá o snížení pokuty.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací správní orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se společnost dopustila správního deliktu uvedeného ve výroku napadeného rozhodnutí, a tento delikt jí byl bezpečně prokázán. Neshledal též ve zbylé části řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

Společnost v podaném odvolání nikterak nerozporuje skutkový stav, jak byl zjištěn správním orgánem prvního stupně, tedy že ve své provozovně prodávala motorovou naftu nesplňující zákonné požadavky na jakost v parametru bod vzplanutí. Ani odvolací správní orgán neshledal v postupu správního orgánu prvního stupně při objasňování skutkového stavu a následném právním posouzení žádné nedostatky.

Odvolací správní orgán se tak soustředí na posouzení výše sankce s ohledem na závažnost správního deliktu a s tím souvisejících námitek společnosti.

Pokud jde o způsob spáchání správního deliktu, ten spočíval v prodeji motorové nafty nesplňující zákonné požadavky na jakost v parametru bod vzplanutí. Odvolací správní orgán ho považuje za typický. Nebyly zjištěny indicie poukazující na skutečnost, že společnost motorovou naftu kontaminovala úmyslně, jednání společnosti tak vykazuje znaky nedbalosti, přičemž tato skutečnost nezbavuje společnost odpovědnosti za správní delikt. Na druhé straně nebylo prokázáno, že by se společnost aktivně zajímala o kvalitu jí prodávané motorové nafty, například tím, že by pravidelně odebírala vzorky a prováděla jejich rozbor. Způsob spáchání tak odvolací správní orgán nevyhodnotil ani ve prospěch, ani k tíži společnosti.

Následky správního deliktu spočívají v poškození spotřebitele, který si nevědomky zakoupí pohonnou hmotu nesplňující požadavky příslušných právních předpisů. Výše odchylky v parametru bod vzplanutí v posuzovaném případě činila 8,5 °C. Odvolací správní orgán nesouhlasí s názorem, že se jedná o odchylku zanedbatelnou. Byť pravděpodobně v posuzovaném případě nehrozilo okamžité poškození palivového systému, odvolací správní orgán zastává názor, že je nutno zohlednit jak rizika plynoucí z jednorázového natankování nekvalitní pohonné hmoty, tak rizika plynoucí z dlouhodobého používání nekvalitní pohonné hmoty, které vzhledem ke skutečnosti, že společnost, pokud jde o kvalitu pohonných hmot, jak sama uvádí, spoléhala na „dobré jméno“ dodavatele, tudíž si zřejmě neověřovala kvalitu pohonných hmot vlastními rozbor, nelze vyloučit. Nižší bod vzplanutí signalizuje, že motorová nafta může mít sníženou viskozitu, tudíž z dlouhodobějšího hlediska nelze vyloučit poškození či nadměrné opotřebení motoru vozidla v důsledku této skutečnosti. V neposlední řadě pak nelze opomenout skutečnost, že spotřebiteli bylo upřeno právo obdržet za své vynaložené finanční prostředky pohonnou hmotu vyhovující požadavkům příslušných právních předpisů, tedy i požadavkům plynoucím z požární bezpečnosti. Odvolací správní orgán tak vzhledem k výši odchylky hodnotí následky správního deliktu spíše k tíži společnosti, byť ne výrazně, ovšem nikoliv v její prospěch.

Pokud jde o další okolnosti správního deliktu, odvolací správní orgán vyhodnotil ve prospěch společnosti skutečnost, že odchylka byla zjištěna pouze v jednom z parametrů a že další vzorky pohonných hmot odebraných při kontrole zákonným požadavkům vyhověly. Naopak v neprospěch společnosti bylo hodnoceno, že se společnost v minulosti již identického jednání (prodej motorové nafty nevyhovující zákonným požadavkům v parametru bod vzplanutí) dopustila, za což jí byla uložena sankce příkazem vydaným ředitelem inspektorátu České obchodní inspekce Moravskoslezského a Olomouckého ze dne 24. 4. 2014, č. j.: 36177/3100/P 0270/Vit.

Odvolací správní orgán na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že pokuta uložená správním orgánem prvního stupně odpovídá závažnosti správního deliktu a vyhovuje rovněž požadavkům na preventivní i represivní účinky sankce.

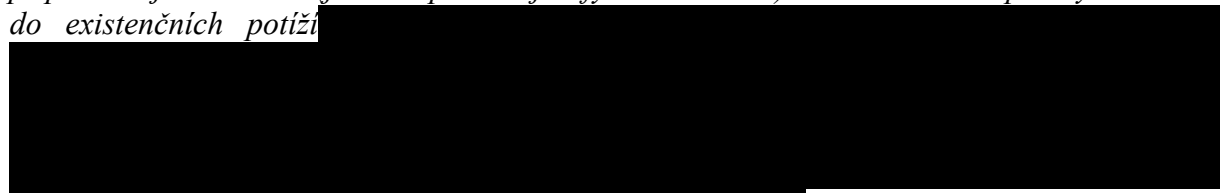
Pokud jde o námitky společnosti, že pohonné hmoty nenakupuje od pochybných zdrojů, nýbrž pouze ve státních skladech společnosti ČEPRO, tuto skutečnost nelze samu o sobě hodnotit jako liberační důvod ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pověst dodavatele sama o sobě nezaručuje, že jím dodávaná pohonná hmota skutečně ve všech případech splňuje zákonné parametry, nehledě na skutečnost, že kvalitu pohonné hmoty ovlivňují i další faktory, jako jsou například podmínky při přepravě, způsob skladování atd. Ke stejným závěrům dospěly i správní soudy ve své rozhodovací činnosti, přičemž lze citovat například z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j.: 4 As 123/2014 - 33, ve kterém konstatoval: *„I kdyby tomu tak ovšem bylo, nepředstavovalo by to vynaložení veškerého úsilí, a tím naplnění liberačního důvodu ve smyslu naposledy uvedeného ustanovení zákona o pohonných hmotách. Prodeji nafty nesplňující požadavek na jakost totiž bylo možné zabránit např. její kontrolou před uvedením do prodeje, jak na to poukázaly správní orgány i krajský soud. Neprovádění těchto kontrol stěžovatel zdůvodnil s tím spojenými finančními náklady, které se odrazí v ceně prodávaných pohonných hmot a negativně ovlivní jeho konkurenceschopnost, popř. zvýší cenu prodávaných pohonných hmot pro spotřebitele. Nejvyšší správní soud ovšem musí konstatovat, že náklady spojené s prováděním kontrol pohonných hmot nemohou samy o sobě způsobit, že by provádění kontrol nebylo možné podřadit pod veškeré úsilí, které lze po stěžovateli po právu požadovat, aby předešel prodeji nekvalitních pohonných hmot. Námitka stěžovatele, že prokázal veškeré úsilí ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, které po něm bylo možné požadovat, tedy není důvodná, stejně jako námitky, v nichž se stěžovatel dovolává principu přiměřenosti a tvrdí, že aplikace práva použitá krajským soudem ohledně dopadu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách na posuzovanou věc neodpovídá čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv svobod ani požadavku na šetrnost zásahu do základních práv stěžovatele, neboť na stěžovatele nakládá povinnosti, které je pro kteréhokoli prodejce s obdobnou velikostí podniku, jako má stěžovatel, nemožné splnit. V souvislosti s poukazem stěžovatele na čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv svobod Nejvyšší správní soud uvádí, že případné liberační důvody musí prokazovat obviněný ze správního deliktu, nikoli správní orgán, který pouze posuzuje jejich důvodnost.*

Na tomto závěru nemění nic ani argumentace stěžovatele, že žádný obecně závazný právní předpis zajišťování provádění kontrolních odběrů a vzorků prodejcům pohonných hmot jako zákonnou povinnost neukládá. Zákon však prodejcům ukládá povinnost prodávat pouze pohonné hmoty splňující kvalitativní požadavky stanovené v prováděcím předpisu. Pokud se stěžovatel domáhá aplikace ustanovení § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, musel by prokázat, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat k tomu, aby zabránil porušení povinnosti, se porušení povinnosti nepodařilo zabránit. Z výše uvedeného vyplývá, že se tak v posuzované věci nestalo. Stěžovatel pouze uvádí, že se spolehl na své

dodavatele, že mu dodají pohonné hmoty vyhovující zákonným požadavkům. Takové spolehnutí se ovšem nemůže být „veškerým úsilím“, které po stěžovateli lze požadovat.“

Pokud jde o námitku, že s výší uložené pokuty nelze souhlasit ani s odkazem na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 10 Ca 250/2003 v případě, ve kterém Komise pro cenné papíry jako žalovaná k pokutě ve výši 200.000,- Kč uvedla, že v důsledku neučinění nabídky převzetí akcií minoritním akcionářům mohlo dojít k ohrožení jejich práva odprodat akcie za přiměřenou cenu a jedná se o jedno z nejzávažnějších porušení právní povinnosti v oblasti regulace kapitálového trhu, odvolací správní orgán uvádí následující. Správní orgán prvního stupně si z uvedeného rozsudku „vypůjčil“ pouze obecnou právní větu aplikovatelnou na všechna správní řízení, neboť je zcela zřejmé, že bez ohledu na druh porušení by sankce měla být uložena v takové výši, aby byla pro pachatele správního deliktu citelná a přiměla ho tak vyhnout se opakování protiprávního jednání do budoucna. Pokud jde ovšem o správní delikt, který je předmětem řízení v posuzovaném případě, a správní delikt, jenž byl předmětem řízení v případě řešeném výše uvedeným rozsudkem, odvolací správní orgán zastává názor, že je nelze porovnávat, neboť se jedná o zcela rozdílné problematiky a nelze tedy výše pokut za správní delikty v oblasti kvality pohonných hmot určovat v závislosti na výši pokut ukládaných na správní delikty v oblasti cenných papírů a naopak. Snad jen na okraj lze poznamenat, že správní delikt spočívající v prodeji nekvalitní pohonné hmoty může potenciálně poškodit všechny spotřebitele, kteří si zakoupí předmětnou pohonnou hmotu u prodávajícího, zatímco správní delikt spočívající v neučinění nabídky na převzetí akcií může poškodit pouze úzce vymezenou skupinu „minoritních“ akcionářů“. Pokud jde tedy o oblast kvality pohonných hmot, odvolací správní orgán zastává názor, že výše pokuty se svou výší výrazným způsobem neliší od pokut ukládaných v obdobných případech.

Zcela na závěr se odvolací správní orgán zabýval námitkou společnosti, že uložená pokuta by pro ni mohla být svým způsobem likvidačním zásahem do jejího podnikání. Likvidační pokutu definoval Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č. j.: 1 AS 9/2008 – 133 takto: *„Likvidační pokutou přitom rozšířený senát rozumí sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží“*

 Odvolací správní orgán zastává názor, že pro společnost s tak vysokým obratem pokuta ve výši 150.000,- Kč není částkou, která by jí sama o sobě způsobila existenční potíže nebo ji přímo donutila ukončit podnikatelskou činnost.

Z výše uvedených důvodů rozhodl odvolací orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).

Ing. Mojmír Bezecný
ústřední ředitel
České obchodní inspekce